



**Bezoekadres:** Stadhuis  
Coolingsingel 40, Rotterdam  
**Postadres:** Postbus 70012  
3000 KP Rotterdam  
**Internet:** [www.rotterdam.nl](http://www.rotterdam.nl)

**Inlichtingen:** L.B. Oldekamp  
**Telefoon:** 0639116530  
**E-mail:** [lb.oldekamp@rotterdam.nl](mailto:lb.oldekamp@rotterdam.nl)

**Bijlage(n):** 2

**Onderwerp:** Position paper Rotterdam  
aanpak seksuele straatintimidatie

**Datum:** 30 augustus 2022

Aan de Tweede Kamercommissie  
Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Geachte Kamerleden,

Tien minuten omfietsen naar huis. Geen korte rok meer aandoen. Niet alleen durven te hardlopen. De sleutelbos tussen de knokkels voor als het uit de hand loopt. Voor veel vrouwen en LHBTIQA+ personen is seksuele straatintimidatie (SSI) onderdeel van het dagelijks leven. Dit is onacceptabel. De straten van Nederland moeten veilig zijn voor iedereen. De gemeente Rotterdam zet zich daarom al langere tijd in om SSI aan te pakken en tegen te gaan. Maar met lokale maatregelen alleen kunnen we de straat niet teruggeven aan de Rotterdamse vrouw en LHBTIQA+ers. Daarom is regie, inzet en ondersteuning van de landelijke overheid noodzakelijk. Wij zijn dan ook zeer verheugd dat u op 7 september a.s. een rondetafelgesprek over dit onderwerp organiseert. Namens de gemeente Rotterdam hoop ik dat u zich na dit gesprek hard wilt maken voor versterking op landelijk niveau.

Seksuele straatintimidatie is een hardnekkig en wijdverspreid probleem. We horen (te) veel verhalen over vrouwen en LHBTIQA+ personen die zich regelmatig onveilig voelen in de openbare ruimte en die hun gedrag en kleding aanpassen om zich veiliger te voelen. Uit onderzoek door dr. Tamar Fischer (EUR) blijkt dat in 2020 47% van de vrouwen te maken heeft gehad met SSI. Onder jonge vrouwen ligt dit percentage nog veel hoger, namelijk op 68%. De intimidatie kent uiteenlopende verschijningsvormen: van nasissen, nafluiten en naroeppen tot volgen, op de billen slaan, bedreigen en/of bespugen. Voor LHBTIQA+ personen geldt dat zij vaker en sneller te maken lijken te krijgen met agressie – een signaal dat door andere gemeenten wordt beaamd.

Maatschappelijke ontwikkelingen zoals #MeToo, maar ook berichten over seksuele (straat)intimidatie in de media, hebben het besef over de impact van dit gedrag op vrouwen en LHBTIQA+ personen zichtbaarder gemaakt. We aanvaarden niet meer dat SSI "er nu eenmaal bij hoort" en ook victim blaming ("je weet toch dat die plek niet veilig is"; "je vraagt er ook wel een beetje om met dat korte rokje") wordt in steeds grotere mate niet meer geaccepteerd. Dit is een goede ontwikkeling, maar er is meer nodig om SSI daadwerkelijk in te dammen.

Om SSI tegen te gaan heeft Rotterdam een aanpak ontwikkeld die is opgebouwd langs vier pijlers: preventie, slachtoffers, aanpak op straat en communicatie. De aanpak en het jaarplan voor 2022 vindt u in de bijlagen bij dit position paper. Daarnaast maakt Rotterdam zich, samen met een aantal andere gemeenten, al een aantal jaar hard voor strafbaarstelling van seksuele straatintimidatie. Een artikel in onze APV waarin we seksuele straatintimidatie hebben verboden, is door het Gerechtshof naar de prullenbak verwezen omdat er sprake zou zijn van inperking van de vrijheid van meningsuiting – volgens het hof is dit enkel mogelijk via landelijke wetgeving. We hebben daarom nauw contact met de



minister van Justitie en Veiligheid, die in het wetsvoorstel seksuele misdrijven een artikel over SSI heeft opgenomen. Repressie is onmisbaar als sluitstuk van de aanpak van SSI. Het geeft een duidelijk signaal dat dit gedrag niet thuishoort in de samenleving. Daarmee ondersteunt strafbaarstelling onze preventieve maatregelen gericht op het tegengaan en voorkomen van dit gedrag. Ook is het een signaal richting slachtoffers, dat we hen als samenleving steunen en het gedrag waar zij mee te maken hebben niet tolereren middels het stellen van een wettelijke norm. Strafbaarstelling versterkt bovendien de positie van onze handhavers, wanneer zij op straat mensen willen aanspreken op SSI. Het doel van strafbaarstelling is uiteindelijk gedragsverandering teweegbrengen. Wat mij betreft wordt een boete voor SSI daarom gekoppeld aan een verplichte gedragscursus, zoals we die ook kennen bij ernstige verkeersovertredingen of rijden onder invloed. Bij succesvolle afronding van de training kan de boete dan vervallen. In het Belgische Mechelen werkt men op deze manier al succesvol aan de bestrijding van SSI.

We zijn niet naïef: strafbaarstelling is niet dé oplossing voor het probleem, maar wel onderdeel van een veel breder pakket aan maatregelen dat bijdraagt aan de cultuurverandering die nodig is om dit gedrag uit te bannen. Inwerkingtreding van het wetsvoorstel staat nu gepland voor 2024. We roepen de Tweede Kamer op om inwerkingtreding van dit wetsartikel te bespoedigen.

Maar niet alleen voor strafbaarstelling kijken we naar de landelijke politiek. Ook op het gebied van preventie, slachtofferondersteuning en communicatie is landelijke regie gewenst. Zo zien we dat verschillende gemeenten elk hun eigen publiekscampagne ontwikkelen om bewustwording over SSI te vergroten, vaak gekoppeld aan een lokaal meldpunt. Hierdoor ontstaat een veelheid aan campagnes en een wirwar aan meldpunten. Voor een slachtoffer maakt het immers niet uit of zij wordt lastiggevallen in Rotterdam, Arnhem, Tilburg of Sneek: ze wil geholpen worden en ze wil vooral dat dit gedrag stopt. Bovendien werken gemeenten met beperkte middelen vanuit een begroting die op meerdere fronten zwaar onder druk staat. Extra middelen om de lokale aanpak van SSI te verstevigen zijn er, ondanks herhaaldelijke verzoeken, nooit gekomen. We roepen u daarom op om bij de betrokken ministers aan te dringen op ofwel meer middelen om onze lokale initiatieven te versterken, ofwel een landelijke campagne tegen SSI te starten. Landelijke campagnes en een landelijk meldpunt zorgen voor eenduidigheid in zowel de boodschap naar de samenleving als de ondersteuning van slachtoffers. Wij hopen in het nationaal actieplan seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld terug te zien dat de betrokken ministers hun regierol nemen en met beleid en middelen komen waarmee onze lokale aanpakken worden ondersteund en verstevigd.

De Tweede Kamer zal zich op korte termijn buigen over zowel het wetsvoorstel seksuele misdrijven als het nationaal actieplan seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld. Ik roep u op hierbij de behoeften uit de (lokale) praktijk in het achterhoofd te houden en de betrokken ministers te vragen een duidelijke regierol te nemen om deze maatschappijbrede problematiek op te lossen. De straten van Nederland moeten veilig zijn voor iedereen.

Met vriendelijke groet,

Mr. Drs. V.P.G. Karremans  
Wethouder Handhaving, Buitenruimte en Mobiliteit

**Bijlage(n):**  
Aanpak seksuele straatintimidatie Rotterdam  
Jaarplan seksuele straatintimidatie 2022